

A kivitelről: a legtöbb állvány fémből készül, de a gyártók nem használják ki a színezési lehetőségeket. A szabadpolcos terek betelepítéséhez alkalmazott faszerkezetek lehajlanak. E tapasztalatok figyelembevételével készültek el a legújabb „Téka” bútortervek.

A Dexion-Salgó állványok használata könyvtári célokra gazdaságtalan, szerencsére csak raktárak berendezéséhez vették igénybe őket.

A svéd–magyar kooperációban készülő *Allmedia* bútortípus sem felel meg a hazai könyvtári gyakorlatból adódó követelményeknek. Rossz a tapasztalat a helyszíni összeszereléssel is. Ezért a szakkönyvtárak berendezésénél célszerű egyedi tervet készíttetni.

A könyvtári raktárak betelepítésének másik módja a gördülőszekrények vagy más néven tömörraktár alkalmazása. Feltétele azonban az átlagot meghaladó teherbírású épületszerkezet.

Cziegler Mária

Új OMKDK kiadvány

Móra László: Az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ története (1883–1949).
Bp. OMKDK, 1980. 331 p.

1983-ban lesz száz esztendeje annak, hogy a mai OMKDK elődintézményét, a *Technológiai Iparmúzeum Könyvtárát* megnyitották az olvasók előtt. Ünnepi előkészületként vehetik most kézbe az olvasók *Móra László* intézménytörténetét, amely – mint a szövegből kiderül, bár a címlap nem jelzi – az elődintézmény munkáját, fejlődésének állomásait, szolgáltatásai fejlődését kíséri nyomon alapításától az OMKDK létrehozásáig.

„Olvasót” írtunk, s ezzel arra utalunk, hogy bár Móra könyve minden szempontból magas szintű tudományos mű, intézménytörténet, mindvégig érdekes olvasmány is egyben, melyet nem szánt a szerző szűk szakmai rétegeknek: könyvtárosoknak, történészeknek, információs és dokumentációs szakembereknek. Mindenki élvezettel forgathatja lapjait, akit érdekel a magyar művelődéstörténet, különösen annak az a rendkívül izgalmas szakasza, amelyet a könyv foglal össze.

Hiszen a – legközismertebb nevével említve – *Technológiai Könyvtár* a kiegyezés utáni korban alakult, amikor a magyar gazdasági élet bizonyos pezsgés jeleit mutatta, s amikor – ismert korlátai ellenére is – az ipar különösen jelentős helyet vívott ki magának a gazdaságon belül. Történelmi szükségszerűség volt tehát egy, a

műszaki értelmiséget, a kutatókat, az iparban foglalkoztatott mérnököket, technikusokat, – még szélesebb, ill. egyre szélesedő értelemben – az ipari szakmunkásokat, egyéni iparosokat korszerű szakirodalommal korszerű módszerekkel kiszolgáló könyvtár alapítása. S ha ehhez még azt is hozzá számítjuk, hogy a Technológiai Könyvtár egyáltalán nem zárta be kapuit a jövő technikusai és szakmunkásai, a vele szimbiózisban élő Állami Ipariskola növendékei előtt sem, kiviláglik, hogy milyen fontos missziót vállalt magára ez az immár közel száz esztendősi intézmény.

A szerző elvitathatatlan érdeme, hogy a gyakran nem is evidens források széles körű kiaknázásával megalapozott történeti munkájához további – másodlagosnak tűnő, de rendkívül jelentős – forrásokat is felhasznált: a még körünkben lévő kortársak írásos vagy szóbeli közléseit. Ezáltal munkájában elkerülhette a száraz dokumentálást, mert a történeti szintézisek általános megállapításainak, a korabeli sajtóban megjelent közlemények imponálóan teljes (ugyanakkor ésszerűen szelektált) feldolgozásával, az OMKDK és más intézmények levéltáraiban megbúvó dokumentumok feltárásával mindenkor párhuzamba tudta állítani a kortársi emlékezések talán szubjektív hangú, de rengeteg másutt fel nem lelhető tárgyi adatot is őrző emlékezéseit. Ezáltal Móra könyve – ha szabad egy korrekt történeti munkáról ezt írni – jó értelemben lett „meghitté”, kellemes olvasmánnyá is.

Nem lehet a recensens feladata, hogy a könyv egyes fejezeteit elemezve valamiféle „tartalmi kivonatot” nyújtson az olvasóknak. Arra is inkább csak felhívni szándékozik a figyelmet, hogy az OMKDK története immár elkészült első kötetében a Technológiai Könyvtár fejlődésének minden korszaka kellő megvilágításban és úgy szerepel, hogy a mindenkorai lehetőségek messzemenő figyelembevételével lehetséges korszerűvé válás szándéka tükröződjék. Ebből a szempontból találjuk rendkívül szerencsés megoldásnak, hogy Móra László szervesen beépítette történeti művébe a Technológiai Könyvtár kiváló volt vezetőjének, *Káplány Gézá*nak könyvtárosi, dokumentári „curriculum vitae”-jét, mert ezen keresztül azt is illusztrálni tudta, hogy milyen módon keresett és talált megoldásokat a könyvtár ahhoz, hogy vállalt feladatát, a magyar műszaki érdeklődésű olvasók friss és korszerű információkkal való ellátását teljesítse.

Az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ története nem csupán az intézmény dícséretes főhajtása saját – közel száz esztendősi – emléke előtt, hanem nyeresége a magyar tudomány- és intézménytörténet-írásnak is.

Végh Ferenc

